

Världen 2030

Mer information om
uppgifterna för lärare

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Lågstadiet

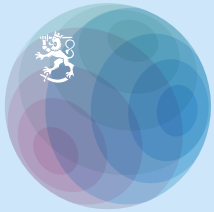
Hållbar konsumtion

Var och en tar hemifrån med sig en produkt som blivit överflödigt, som ni inte använder. Diskutera i grupp varför ni ursprungligen köpt produkten. Var och varför har den gjorts? Vem har gjort den? Hur mycket arbete och naturresurser gick åt till när den tillverkades? Kan man återvinna den och vad är rätt plats för den i så fall? Diskutera sedan tillsammans i hela klassen hur mycket onödiga saker ni hittade hemma och varför det lönar sig att låta bli att köpa saker. Till sist för var och en produkten de tagit med sig till rätt återvinningsplats.

Tips!

Om eleverna har med sig kläder som de inte behöver kan ni ta upp följande frågor:

- modeindustrin orsakar 10 procent av världens koldioxidutsläpp (källa: FN)
- 73 procent av alla kläder som tillverkas i världen bränns upp eller hamnar på avstjälningsplatsen i stället för att återvinnas (källa: Ellen McArthurs stiftelse som forskar i cirkulär ekonomi)
- det går åt ca 2 000 liter vatten för att framställa en T-tröja
- finländarna köper och slänger i medeltal 13–15 kg textilier per år Separat insamling av textilavfall blir obligatoriskt i EU 2025.

Världen 2030

Mer information om
uppgifterna för lärare

Plastpåsar och förpackningar

Plast tillverkas av olja som är en icke-förnybar naturresurs. Största delen av vårt plastavfall i vardagen är förpackningar. Följ med under ett dygn till vad allt plastförpackningar och plastpåsar används. Samla era observationer och diskutera i klassen:

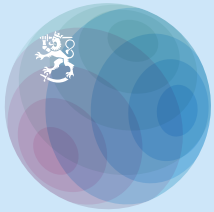
- Vilka förpackningar och påsar kunde undvikas eller ersättas med något annat?
- Hur kan vi själva minska användningen av plast?
- Ta reda på hur plastinsamlingen och plaståtervinningen fungerar där du bor.
- Extra uppgift: Ta reda vilka fördelar och nackdelar det finns med biologiskt nedbrytbart plast.

Tips!

Om eleverna har svårt att hitta information för tilläggsuppgiften kan du tipsa om denna blogg (på finska): <https://medium.com/@johannakohvakka/hyv%C3%A4-paha-muovi-aaa414dd58b9>

Den framhåller att

- biologiskt nedbrytbar plast bryts ned för långsamt för avfallsanläggningar
- biologiskt nedbrytbar plast får inte sättas plastinsamlingen

Världen 2030

Mer information om
uppgifterna för lärare

Högstadiet / gymnasiet

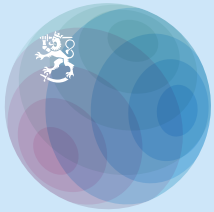
Rita en bild

Bekanta dig med webbplatsen Världen 2030 och annat fördjupat material enligt lärarens anvisningar. Utred på vilket sätt klimatförändringen har samband med matproduktion och hungersnöd. Rita ett diagram eller en serie teckningar som beskriver ämnet.

Tips!

Diagrammet eller bilden kan t.ex. beskriva:

- Hur klimatförändringen orsakar extrema väderfenomen, till exempel torka, översvämningar och orkaner, som förstör skördarna.
- Hur klimatförändringen ökar mängden skadeinsekter som förstör skördar.
- Hur klimatförändringen på vissa platser, t.ex. i Nepal, torkat ut gamla vattenkällor så att vattnet inte räcker för odlingar.
- Om matproduktionens climateffekter: jordbruk, särskilt mjölk- och köttproduktionen, orsakar utsläpp, skogsfällning för att få odlingsmark eller bränsle frigör koldioxid i atmosfären.

Världen 2030

Mer information om
uppgifterna för lärare

Skriftlig uppgift: Ansvar för klimatet

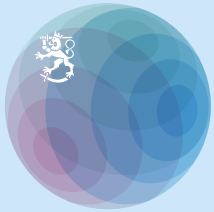
Bekanta dig med webbplatsen Världen 2030 och annat fördjupat material enligt lärarens anvisningar. Skriv en text där du funderar på dessa frågor:

- På vilka sätt syns klimatförändringen i industrialiserade länder och i utvecklingsländer?
- Varför ska rika länder hjälpa fattigare länder att bekämpa klimatförändringen?

Perspektiv:

I uppsatserna kan ni till exempel ta upp följande:

- Extrema väderfenomen på grund av klimatförändringen förekommer runt om i världen, men de drabbar hårdast de fattigaste länderna som saknar förmåga att förbereda sig på katastrofer. Också industriländer upplever stormar och värmeböljor som kan skada jordbruket.
- Att havsnivån stiger påverkar byggande och boendets säkerhet i kusttrakter.
- Det har blivit svårare att förutspå vädret och extrema väderfenomen har blivit vanligare, vilket försvårar jordbruket. I utvecklingsländer kan exceptionell torka orsaka hungersnöd. Översvämningar förstör likaså odlingsmark och tvingar människor att lämna sina hem och bli flyktingar.
- De industrialiserade länderna är till stor del ansvariga för de utsläpp som orsakar klimatförändringar. Därför måste de också hjälpa sårbarare länder att anpassa sig till klimatförändringarnas följder.
- Det behövs snabba åtgärder mot klimatförändringar i hela världen och därför måste de fattiga länderna få hjälp så att också de kan dra sitt strå till stacken för klimatet. Industriländer kan också hjälpa fattiga länder att skapa utveckling som bygger på smart teknik som inte skadar miljön.

Världen 2030

Mer information om
uppgifterna för lärare

Debatt: Borde flygandet begränsas?

Utsläpp från flygtrafiken snabbar upp klimatförändringen. Dela upp er i två grupper, där den ena gruppen är för att kontrollera flygtrafiken med skatter och begränsningar medan den andra gruppen motsätter sig detta. Förbered er i gruppen först på att försvara er egen ståndpunkt och försök sedan övertyga motparten.

Bakgrundsinformation:

- Att flyga producerar dubbelt så mycket koldioxidutsläpp som att köra bil samma sträcka. Jämfört med tåg är utsläppen 200 gånger större.
- Flygtrafiken står för 2–3 procent av alla direkta koldioxidutsläpp som människor orsakar och andelen växer. Flygandets totala effekt på uppvärmningen är större än bara koldioxidutsläppen, ungefär fyra procent.
- I enskilda konsumenters koldioxidavtryck spelar flygandet däremot en mycket större roll. Till exempel en semester i Thailand orsakar koldioxidutsläpp på över tusen kilo, vilket är 10 procent av genomsnittsfinländarens koldioxidavtryck.